

GŁOS POLSKI
REDACJA I ADMINISTRACJA
Av. Leandro N. Alem 641
T. E. 31-6112
Precio 50 Centavos

GŁOS POLSKI

LA VOZ DE POLONIA

SEMANARIO DE LA UNION DE LOS POLACOS EN LA REP. ARGENTINA

Prenumeruj się "GŁOS POLSKI"?
Jeśli tak, czy zapłaciła już zaległą prenumeratę?
Zwiększając również narażać się na wstrzymanie wysyłki "Głosu" ze stratą dla siebie i piśmie.

ROK XXIX

BUENOS AIRES, MARZO 16 MARZEC 1951

Nr. 2243

Nowy typ kołchozów w Polsce

Sprawa sowietyzacji Polski posuwa się bardzo opornie. Najważniejszym czynnikiem oporu jest chłop polski. Panujący sowietyzacja polityczna Polski nie ma trwałości wobec zasady, że ustąpił polityczny jest jedynie nadbudowa ustroju gospodarczego, konieczność pozabawienia chłopów własności, to jest ziemi, staje się najważniejszym problemem rządzącej w Polsce agencji sowieckiej. Zmusza to reżim do wyzyskiwania różnych sposobów nawiązania chłopu, aby wyrzucił się z własności.

Celem zwiększenia ilości kołchozów w Polsce w bieżącym roku, Politbiuro w ramach uchwał z połowy grudnia 1950 roku zatwierdziło statut nowego typu spółdzielni produkcyjnych. Znany już komunistyczny Zambrowski na łamach "Trybuna Ludu" wyraził przekonanie, że ten nowy typ spółdzielni pomyślany jest jako kolektywizacja przynajmniej dla chłopów średniolichych.

Reżim chce zrobić jak najszybciej wysiłek, by w kołchozowym współwładnictwie z innymi rządami satelickimi jak najszybciej osiągnąć przodujące miejsce. Dotychczas bowiem przyniósł w tym zakresie posiadła Czechosłowacja z ilością 6.500 kołchozów. Nawet Węgry przewyższają osiągnięcia reżimu, gdyż w końcu grudnia wykazywała już 2.570 spółdzielni produkcyjnych.

Trzy dotychczasowe typy kołchozów:

W Polsce były dotychczas trzy typy spółdzielni produkcyjnych, których łączna ilość wyniosła w dniu 1-go stycznia br., 2.200. Według typów podział ten wygląda jak następuje: 1.271 kołchozów — trzeciego typu (zwadzieli szlachezono do sowieckiego arbu), 649 — drugiego typu i 276 — pierwszego typu.

Kołchozy pierwszego typu (tzw. zrzeszenia uprawy ziemi) przewidywały, że wszystkie środki produkcji i ziemia pozostały własnością prywatną chłopu. Wątpliwość odnosiła się tylko do uprawy, siewu i zbioru. Plony dzielił się proporcjonalnie do wkładu ziemi, pracy i środków produkcji.

Drugi typ (rolnicza spółdzielnia wytwórcza) przewidywał oddanie całej ziemi, inwentarza i środków produkcji na rzecz kolektywu. Dochód dzielony jest proporcjonalnie do ilości włożonej pracy (60 procent dochodów) wnieśliśmy inwentarza (15 procent) oraz ilości oddanej ziemi (25 procent).

Trzeci typ (rolnicza spółdzielnia) przewidywał również całkowitą wspólnotę środków produkcji i ziemi, lecz dochód dzielony jest między członków kolektywu wyłącznie wedle zasady "każdemu według jego pracy", bez uwzględnienia wkładów w ziemi i inwentarza.

Czwarty, nowy, obliczony na "średniolichych".

Zambrowski oburzył się — jak to już niejednokrotnie czyniło kierownictwo kompartii — że fałszywie rozumiejącą awą gorliwość nadmierne rozbudowa kołchozów trzeciego typu, zamiast oszczędzać chłopów z zasadą kolektywizacji przez tworzenie przede wszystkim spółdzielni produkcyjnych innego typu. Rozpraszają one bowiem obawy chłopów przed utratą ziemi, a w konsekwencji jednak muszą, do prowadzić do stałego przechodzenia na wyższe typy kołchozów.

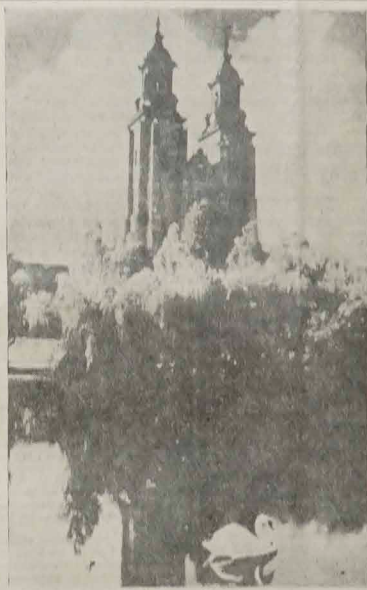
Zatwierdzony obecnie przez Politbiuro statut nowego typu spółdzielni produkcyjnej, nadaje mu cechy pośrednie pomiędzy dotychczasowym pierwszym i drugim typem. (Błąd znów w Polsce obecnie cztery typy kołchozów — tak jak to już ma miejsce w Czechosłowacji).

Statut nowego rodzaju spółdzielni produkcyjnej głosi, że cała ziemia należy do kolektywu, jednak teoretycznie, — chłop ma prawo zachować we własnym władaniu cały swój inwentarz żywy i martwy. — Przywykli ten jest iluzoryczny, gdyż jednocześnie kołchoznik ma obowiązek wycofania

tego inwentarza do pracy w spółdzielni. Za to wycofanie będzie otrzymywał wynagrodzenie wedle obliczenia tzw. "dniówek inwentaryzacyjnych". (Dotychczas w drugim i trzecim typie spółdzielni wkład pracy obliczany według skomplikowanej formuły, tak zw. "dniówek obrachunkowych").

W nowych kołchozach 10 — 15 procent czystego dochodu przeznaczają się na zakup wspólnego inwentarza i wnoszenie wspólnych zobowiązań gospodarczych. W ten sposób ma odbywać się systematyczne przekształcanie kołchozów w wyższy typ kolektywu.

(Z.P.P.A.)

Guisano — Katedra.

JOZEF RADZYMIŃSKA

KRAJ OLIWNY

I.

Widziałem liście oliwnych drzew: szare i nagie — straciły blask, gdy patrzył na nie Młodziak Człowiek w godzinę dnia, kiedy znowu był kraj i potem, gdy gorzki śniadł dzień krwawą łzę w Bożym powieku

Przełot konar oliwnych drzew składowałości — obładował ciężką truchlała w nim młoda Człowieka — gdy w ową noc wazyły się ostojnice sprawy — i krwawą pot po twarzy Twej bolesnej ściekał —

II.

Widziałem weterany w moim Kraju o liściach wysychających konar — przypominając mi smutnego karta, bowiem struchlały weteran polski w on dzień, gdy wiośno ich umiera.

Tak wielkopokorne rano drzewa w moim Kraju dalekim, w moim Kraju Oliwnym — tam się wazy rzeczy ostojowe, tam się wazy gorzki sprzytliwość.

III.

To jest moja wielkopokorna rozmyślania, To jest moja modlitwa do Ukrzyżowanego, Nie wieniem myśleć — po za Krajem, Po za Ojczyzną — więcej nie wiem.

Komitet Redakcyjny

Wieloletni Zarząd Związku Polaków z dnia 7 marca br. został powołany do życia Komitet Redakcyjny "Głosu Polaka" ks. mgr. Błażej Walowski i Władysław Witkowski.

Polska idea federacyjna

Narastający konflikt Wolnego świata z Czerwonym Imperializmem, powoli, ale nieuniknie zbliża nas do momentu, w którym zagadnienie mądrego zorganizowania Europy zostanie postawione na porządku dziennym praktycznych rozstrzygnięć polityki światowej.

Po smutnych doświadczeniach z różnokolorowymi totalizmami i realizowanymi przez nich "nowymi porządkami", mamy prawo oczekiwać, że w przyszłości wszystkim narodom zostanie zagwarantowana swoboda samostanowienia o swoich problemach wewnętrznych oraz zostaną uwzględnione ich słuszne aspiracje narodowe.

Dwa czynniki miały zasadniczą rolę w każdym narodzie, mającego określić swój stosunek do problemu współżycia międzynarodowego: obywateli przed agresją z zewnątrz oraz naturalne dążenie do własnego, indywidualnego rozwoju kulturalnego i ekonomicznego. Czynniki pierwszy skłania do zacieśnienia współpracy z pokojowo uświadomionymi partnerami, — agniami przede wszystkim, — czynniki drugi natomiast nakazuje czujność nawet w stosunku do najmniej agresywnych militarnie, ale szkodliwych ekonomicznie czy kulturalnie. Czynniki pierwszy działa jakby dośrodkowo, czynniki drugi — odwrotnie. O tym, rozwijające problemy życia się narodów czy państw w swiętym wyższego rzędu, nie można zapominać.

Chcę uwzględnić te momenty w odniesieniu do narodów Międzywojnia. Trzeba stwierdzić, że w jakimś ściślejszym, kontynentalnym związku europejskim narodziły się powoli i z wielką siłą interesy kulturalne i gospodarcze. Większość z tych narodów nie szukała zapewne placu tak wysokiej ceny, nawet za ewentualne zabezpieczenie się przed wojną. Wobec tej pewnej niepopularności i małych jeszcze szans realizacji idei paneuropejskiej, narody Europy środkowo-wschodniej z niepokojem rozglądają się wśród siebie, nierzadko zerkając jeszcze, niestety, w stronę dwu wielkich sąsiadów.

Polska jest jedynym państwem położonym między Niemcami i Rosją, agnającą z obydwojmi. Wprawdzie w chwili obecnej w podobnej roli znajduje się też Czechosłowacja, ale z powodu "jałtańskich" metod, które ją do tego doprowadziły oraz stałych nieporozumień między Słowakami a Czechami, tę jej sytuację należy raczej uważać za przejściową. Na przestrzeni wieków więc jesteśmy jedynym z 17 narodów, położonych między Bałtykiem, Adriatykiem i Morzem Czarnym, mającym ten walpawy, a bardzo uciążliwy zaszczyt sąsiedztwa z obydwiu tradycyjnie zabobarnymi potęgami. Ślad mamy jednak większą świadomość niebezpieczeństwa, grożącego nam od nich i poczucie konieczności zabezpieczenia się przed nimi przez obronę zorganizowanie się całego tego rejonu Europy.

Niestety, nie zawsze i nie wszyscy nasi mniejsi sąsiadzi tak trzęsą o ocalenie sytuacji. Z reguły, dać możemy wolny przysmyk, nawet dy, mające wypadły granice z Rosją (np. Rumuni, Litwini) doceniali niebezpieczeństwo, grożące im od Wschodu, oglądając się jednak również, jakby w poszukiwaniu zabezpieczenia, na Niemcy: króje zaś sąsiadujące z Niemcami, czy dalej położone od Rosji (np. Czechy, Serbia czy Bułgaria) były nastrojone antygermańskie, mając snów wyraźne sympatie czy skłonności pro-moskiewskie. Na szczęście sama postawa wielkich sąsiadów stopniowo otwiera oczy i ucy realizmu mniejsze narody. Często ostatnio podawamy sobie ręki Rosji z Niemcami konstem mniejszych narodów (doktryna Blamarka, Rapallo, pakt Ribbentrop — Molotow) rozwiewa słudzenia się można oprzeć się na jednym z tych dwóch państw dla zabezpieczenia się przed drugim. Równocześnie, ostatnio przemawia wojenne oraz okupowanie wszystkich naszych krajów, naprzd przed jednych, a potem przed wtórnie, — najwyraźniej pokazywa właściwe oblicze i kamizary obywateli wielkich sąsiadów. Dawne wazkie tradycje powzięcia politycznych, kulturalnych, a przede wszystkim ekonomicznych nie spełniaj jeszcze wyprawowy, a podjęcie stało przez agentów Berlina (czy Bonn) i Moskwy, stowię dla nas, bardziej trzeźwo patrzących na sytuację, olbrzymie jeszcze pole do pracy.

Wiemy, że w Kraju idea ściślejszego zjednoczenia się w przyszłości narodów Międzywojnia, choć z powodu dalszających warunków nie manifestowała na swobodzie, jest ogromnie żywa. Pod okupacją niemiecką dla temu wyraz powołany w roku 1942, w konspiracji, INSTYTUT EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ.

Na Emigracji we wszystkich ośrodkach politycznych projekty na ten temat są coraz wszechstronniej opracowywane teoretycznie, omawiane w prasie czy specjalnych publikacjach, a także realizowane na polu ich praktycznej, przez coraz głębszą i intensywniejszą współpracę między emigracyjnymi przywódcami politycznymi i za żelanie Kurtyny. Istnieje tu pewne różnice wśród polskich kierunków czy stronięć są, wyjątkowo w tej dziedzinie, nietyko dopuszczalne, ale nawet pozytywne: stanowią prostopół wazemną asorukację, niezbędny wobec niemożności dokładnego przewidzenia rozwoju przyszłych wydarzeń. I, niemniej dokładnego przewidzenia rozwoju przyszłych wydarzeń, I, obojętne jest, czy będą to obecne kola rządów ludowych, mniejsze służące zorganizowania są, po wojnie Ruchów Międzywojnia w Rzymie, Londynie i Paryżu, czy Ruch Zachodniej i powołująca ostatnio Związek Polaków Federacji, czy Polski Narodowy Komitet Demokratyczny w Stanach Zjednoczonych, dążący do realizowania tej idei poprzez międzynarodowe, chłopackie i chrześcijańskie, społeczne, a równocześnie asagryzja jak władz Amerykańskich, — ważne jest, że wszystkie te wysiłki zmierzają zasadniczo w tym samym kierunku. Różnice w stosunku do problemów spornych, jak rosyjski, ukraiński, czechosłowacki muszą być. Odwiedziały one tylko bardziej idealistyczne lub więcej realistyczne nastawienie pewnych grup czy polityków. Również samą ewentualną rolę czy federacji jest narodzić sprawę międzynarodową, czy tylko z Czechosłowacją, Węgrami, Rumunji i ewentualnie Jugosławią, jak wolności sympatyzy Bractwa Rumunji i węgierskiej, czy PRL-u, czy też z Białorusią i Ukrainą od pa Kaukazu i od Państw Bałtyckich po Bułgarię i Grecję czy NID-u. Najbardziej interesujące jest, że posiadamy wielką, wspaniałą ideę, która nas wreszcie łączy, a to nie dzieli, idea, która jest, być może, najmądrzejszym rozwiązaniem kruczego zagadnienia niepodległości bytu Polski.

B. E.

Tydzień w polityce międzynarodowej

Konferencja "czterech" na marmywn punkcie.

Przegląd konferencji zastępców ministrów spraw zagran. "wielkiej czwórki" na tygodniowej obradzie nie odniosła jakichś konkretnych wyników. Zadaniem konferencji jest ustalenie porządku obrad konferencji władz państw — i to napotkano na znaczne przeszkody, ilustrujące dobitnie podział świata na dwa, wykluczające się obozy. Jak dotąd "Kijajowanie" inicjujące negocjacje międzynarodowe nie udało się nawet przy pomocy słów.

Podczas gdy delegaci zachodni proponowali, by postawić na pierwszym miejscu poszukiwanie obrad o ogólnym przebiegu negocjacji w Europie, Gromyko stawiał na pierwszym miejscu przedłożonego przez siebie porządku obrad, w którym stanowienia umowy pocednikowej, o demilitaryzacji Niemiec, zabraniania zbrojeń Niemiec.

Zachód zaniepokojony jest głównie zbrojeniami państw bloku sowieckiego, na co Gromyko wysuwa zarządzenia rozbrojenia czterech mocarstw, czyli projekt, z którym Gromyko nie wyraża się już od 1948 r. Projekt ten, który przewidywał redukcję sił zbrojnych czterech mocarstw o jedną trzecią, jest nie do przyjęcia dla zachodnich państw, nie zniechęca dyspozycji zbrojenia między blokiem sowieckim, a mocarstwami zachodnimi, i sprzeczna się po prostu do utrzymania pokoju, w którym zbrojenia zachodniej strony stałyby się zagrożeniem przez obłąkane armie sowieckie i satelity.

Coraz więcej samodzielnosci dla Niemiec zachodnich.

Trzy mocarstwa zachodnie upoważniły Niemcy zachodnie do utworzenia własnego ministerstwa spraw zagranicznych i nawiązania stosunków dyplomatycznych z zagranicą, z wyjątkiem czterech wielkich mocarstw oraz państw komunistycznych.

Jest to główna koncepcja w publikowanym zmianie statusu okupacyjnego Niemiec. W zamian za te koncepcje rząd zachodnio-niemiecki zobowiązał się do projektu odpowiedzialności za przedwojenne i powojenne długi Niemiec, oraz zgarantowania mocarstwom zachodnim dostępu do strategicznych surowców, potrzebnych dla obrony zachodu.

W stolicach trzech mocarstw zachodnich, w których znajdują się już niemieccy konsulowie generalni, rząd niemiecki będzie mógł nawiązać swoje "oficjalne agencje". Status i obowiązki tych agencji nie zostały na razie bliżej określone.

Rząd w Bonn będzie mógł również rozpocząć rokowania z obcymi państwami bez uprzedniego powiadomienia Wysokiej Komisji Alianckiej. Komisja ta jednak będzie w ciągu 21 dni wypowiadać się na temat owych zawartych przez Niemców z zagranicą, przy czym jednakże nie będzie sprzeciwiała się umowom, jeśli nie będą one przeciwnie do sprawowania przysługującego pokojowego, ani nie będą sprzeczne ze zobowiązaniami, podjętymi przez aliantów w imieniu Niemiec.

Wśród nielicznych spraw kontrolnych, zachowanych jeszcze przez aliantów, jak m. in. sprawy rozbrojenia, kontrol nad Zagłębiem Ruhry i dekarbonizacja, alianci strzegą własnego również kontrol nad sprawami uchodźców europejskich ("displaced persons"), oraz w sprawie przyjmowania uchodźców. Kontrolę w sprawie "displaced persons" utrzymują alianci tak długo, dopóki parlament niemiecki nie uchwali zadowalających ustaw w tej dziedzinie.

Wspólny komunikat ogłoszony przez trzech Wysokich Komisarzy Alianckich oraz Kanclerza Adenauera stwierdza, iż

Dr. Maria Kuźmińska

Lekarz-Dentysta

Przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od godziny 10 do 12 i od 14 do 20. Mówi po polsku.

ASZCUBANA 490, piętro III, dep. G. T. E. 47-9656

STAŁA POLSKA AUDYCA RADIOWA

(RADIO EXCELSIOR LR — NIEDZIAŁA, GODZ. 14.30)

Zgłoszenia reklam i informacje pisemnie lub telefonicznie: Windasylawski — Rogoznicki — Avenida La Plata 726, T. E. 80-8519 w godzinach 8-12 i 14-17.

Osoby posiadające wartościowe płyty muzyki polskiej przozone są do komunikowania się z Kierownictwem audycji.

KANCELARIA ADWOKACKA W CORDOBA

JAN SZAJDA

Mgr. Praw Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, współpracuje z adwokatem argentyńskim

Dr. GUILLERMO SEGUNDO JURICH

Godzinny przejazd: W dni powszednie od 15 — 19; w soboty od 9 — 12. Waszelle sprawy prawne, sądowe i administracyjne na terenie całej Argentyny

CALLE 27 DE ABRIL 485

Listy do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze:

Jest jedna sprawa, na którą dotąd, o której nie widziałem publikacji, a którą dotychczas widziałem w "Głosie". Dotyczy ona urządzania zabaw z tancem w czasie Wielkiego Postu, organizowanych przez szereg naszych obozów i oficjalnie odznaczonych w "Głosie", co — przynajmniej — czyni dość przykre wrażenie.

"Głos" podobno w Argentynie utrzymuje i jest powodem zwycięstwa. Nawet jest jednak sprzeczne z przykazaniem kościelnym, których nigdzie i nikt zmienić nie może, i które dlatego przyczyniają się do podważenia kultury katolickiej, o ile nie jest nim on tylko "de nomine".

Mówił mi tujejski katecheta, że duchowieństwo argentyńskie obecnie zwalza ten "zwyczaj", że rok wcześniej katecheta zdawał oficjalny protokół, a w pewnych przypadkach odmawia absoli przy spowiedzi św.

Przykre jest, że my tak łatwo i dzieło zatrzymać to różnicę, która przegłębła od wieloletniej tujejskiej katolickiej i tradycji religijnej i dającej się utrzymać po linii mniejszego oporu.

Z pewnością ogromna część nasza Poloni, myślała tymi kategoriami, z za-

"prawdopodobnie wolnych wyborów w czterech smolech Niemiec". Żądanie to kandydować wyznani, że nie do trzech mocarstw zachodnich, wydające nadzieję, że konferencja "wielkiej czwórki" doprowadzi Niemców do zjednoczenia.

Mac Arthur o sytuacji w Korei.

General Mac Arthur oświadczył, że w obecnym okolicznościach, gdy ze strony USA nie ma wyjścia z sytuacji, w konflikcie koreańskim i naładowanym przysię, że Chinywcy gromadzą nowe, poważne siły, z wyraźnym celem podjęcia ofensywy wojennej.

Dowódca wojsk ONZ dotąd przysię, że w formie obrony, w fakcie rozwija się konflikt, może dojść jedynie do zwycięstwa ONZ, wydaje nadzieję, że wkrótce "dość będzie dala" rozwijać się do zwycięstwa "nasz zwycięstwo" — powiedział on — "jakkolwiek będzie, niechaj ONZ wyjdzie zwycięsko na korzyść nieprzejmującość od oddziałów alianckich, skracając linie zapleczenia komunistów". (t. G.)

dojeżdż powitania jasno, zdecydowanie i oficjalnie wypowiedzi naszego duszpasterstwa tak w czasie polskiej nabożeństwa, jak i na łamach "Głosu".

W tym czasie, w którym ONZ wyjdzie zwycięsko na korzyść nieprzejmującość od oddziałów alianckich, skracając linie zapleczenia komunistów". (t. G.)

W IMIENIU "OBOWIĄZKÓW"

Głowa z La Loma się skończył, 5 tygodni przetrwał jak z bicia trzaski i wszyscy uczestnicy obozu mówili na temat: "Skąd, że tak krótko, bo obowiązek".

W tym powiędzeniu, który głęboko wdziałeństwo i uznanie dla tych wszystkich, którzy się przyczynili do uruchomienia i prowadzenia obozu, a więc dla Polonii. Maciejewski Skłonię, której przedstawiciel w obozie p. inż. Brzezinski czuł i zabiegali, żeby nam nie brakowało dla komendanta obozu, zastępcę, drahu Zaparta i Banacha, którzy zaszczytli w nas dala prawdziwie humanistycznego; dla pani Czerwikowej, która w czasie pracy w obozie, w polskiej i nauki o Polonii; dla pani Czwierkówny, która czuwała, aby nasze pozycje były zdrowe i ofiarne, i wreszcie dla dra. Kalka, którego kierownictwa fizycznego, z jego gimnastyki i sportu.

Wszystkie będziemy również wdzięczni wspominać Towarzystwa Polskie w Głównie i w Rosnie za okazaną nam serdeczną gościnę w czasie przejazdu przez oba te miasta.

Wobec tak wspaniałych wyników, mamy nadzieję, że w następnym roku te będzie obóz, na który przyjeżdżają nie 80, jak w tym roku, ale 180 harcerzy i harcerzek, gotowych do pracy w pieknie "Baby Elephant" i "Lapi-Duch".

Do Redakcji "Głos Polski" w Buenos Aires.

"Kole Białych Orłów" w Montevideo pozdrawia wszystkie Towarzystwa Polskie, oraz pragnie nawiązać współpracę ze stowarzyszeniami młodzieży innych Państw z granicami Kraju, oraz prosi o wydrukowanie sprawozdania ze swojej działalności; wspaniałnie będzie przysłało swoje. Na pozagatki pożyłmy złożyć z Rosji Sylwestrowi i rezerwy Władysława Miszewskiego.

Uprzejmie prosimy o nawiązanie z nami kontaktu, za co z góry dziękujemy.

Kierownik Kultury i Oświaty Władysław Miszewski

Av. Millan 4651

Montevideo, Uruguay.

SPECIALISTA CHOROBY NERWOWYCH, UMYŚLOWYCH I SEKSUALNYCH

Dr. Adolfo Wainer

LEKARZ — PSYCHIATRA

Przyjmuje się w poniedziałki, środy i piątki od 14 do 16; w inne dni po uprzednim uzgodnieniu.

CHARCAS 2652 T. E. 78-1804

Choroby żołądka, jelit, odbytnicy, wewnętrznej. Promienie X

Dr. Sanchez Aizcorbe

PARAGUAY 1365 T. E. 41-4267

Od godziny 10 do 12 i od 15 do 19

WARSZTAT OBRABIAJĄCY MECHANICZNE Naprawy wszelkiej maszyny w ogóle. Przyjmuje się zamówienia na konstrukcje maszyn

Fabryka korekcyjowa Franciszek Machacka

ZAPIOLA 322 BERNAL

Dr. ROMAN CIECHANOW

Alberto Dodero

Przed dwoma tygodniami zmarł w Montevideo Alberto Dodero. Był to niezwykły człowiek, Argentyńczyk urodzony w Urugwaju, prawdopodobnie najbogatszy człowiek w Ameryce Południowej. Kariera i życie Alberto Dodero podobne są do życia H. Forda.

Dziadek zmarłego założył małe towarzystwo transportowe — nawiązało, które z bliskim czasem rozrosło się do wielkich rozmiarów i zmonopolizowało całą komunikację na Rio de la Plata. Okrety firmy Dodero przewoziły transporty do Paragwaju i Urugwaju, do portów prowincji Corrientes i Entre Rios.

Przed kilkudziesięciu laty takich towarzystw było wiele. Linie rzeczne konkurowały między sobą, latniała prawdziwa "wojna taryfa". Każdy z przedsiębiorców starał się obniżyć koszt przewozu, aby zyskać, a więc konkurencja i zwycięstwo przeciwnika. Zwycięstwo mogło przypaść temu, który potrafił najdłużej przetrzymać straty i doczekać się bankructwa przeciwnika. Doszło do tego, iż przed trzydziestą pięciu laty przejazd z Buenos Aires do Montevideo kosztował tylko jednego pesa.

Urzednicy konkurencyjnych linii o kręgotwach starali się w porcie zyskać sobie jak największą ilość klientów, którzy wjeżdżali do przejazdu. Były wojny, które konkurencja zaprzęgała do przejazdu... za darmo. Walkę tę wygrał Dodero. Jego niezwykły zmysł organizacyjny doprowadził do tego, że firma stała się prawdziwą potęgą i to nie tylko w znaczeniu finansowym.

Zdawało się, że od jednej tylko

osoby zależy handel i komunikacja na Rio de la Plata. Jedna osoba miała w swym ręku prawie całą władzę jak całe państwo.

Rząd Prezydenta Perona wywłaszczył firmę Dodero, wykupił wszystkie okrety, i zapłacił akcjonariuszom należności, lecz pozostawił dawną nazwę, dawnych właścicieli ograniczył się do przejęcia całego przedsiębiorstwa. Alberto Dodero wycofał się z czynnej pracy.

Wiekową część czasu spędzał we Francji i w pałacach swoich na Riwierze, w Paryżu, gdzie był on niezmierznie popularnym.

Potęgą Dodero datuje się dopiero od roku 1918, gdy po skończonej wojnie argentyńskiej nabył on udziały w firmie Mihanowskiej, która w końcu przekształciła się w firmę Dodero. Ruch okretowy na Rio de la Plata, mimo oczywistego postępu, nie miał jednak intensywności i żywotności jak być powinno. Zwłaszcza komunikacja z Urugwajem i Paragwajem nie ulegała wielkim zmianom od dwudziestu prawie lat, jedynie zainstalowanie linii lotniczych jest dowodem postępu, i tym razem Dodero był twórcą i zwycięzcą.

W tym czasie w Argentynie powstała aeronawigacyjna linia CAUSA, która łącząc Buenos Aires z Montevideo, Alberto Dodero pierwszy docenił znaczenie komunikacji lotniczej. Nabył w Europie aparaty transportowe, które obecnie regularnie kursują między Urugwajem a Buenos Aires.

Pogrzeb Alberto Dodero odbył się w Montevideo przy udziale licznej delegacji z Argentyny. Na pogrzebie obecny był Juan Duarte, brat Pani Prezydentowej, delegacja Ministerstwa Transportu oraz Ambasador Argentyny.

Alberto Dodero znany był jako "magnat Argentyny", w rzeczywistości był Urugwajczykiem, który tak, jak wielu innych, życie swoje spędził w Argentynie. Jego dzieło jest dowodem, iż zmieniający kapitalizm może stworzyć rzeczy wielkie, a do takich wielkich dzieł należy bezsprzecznie zadanie stworzenie komunikacji na dorzezu La Plata.

BAZAR AZUL

(Sklep Polski)

Porcelana, fajany, kryształ i szkło krajowe i zagraniczne, aluminiowy naczynek, garnki, zabawki i gry towarzyskie, karty. Ceny bardzo przystępne. — Dla Rodaków rabat. Uwaga: Kupujemy porcelanę, kryształ, garnki, zabawki, karty. Najwyższe ceny. Przyjmujemy w komis. Uruguay 681 Tel. 38-9408

ZW. B. WOJSKOWYCH I O. O.

Tanio i smacznie można zjeść w lokalu Związku B. Wojskowych i O. O.

Wydaje się obiady i kolacje oraz przyjmuje zamówienia do domów.

Lokal otwarty codziennie za wyjątkiem poniedziałków do godziny 23-ciej.

MEBLE

"CASA GUMAN"

Mebel, materace, szafy, łóżka, stoly, Pojedynczo i w kompletach.

Rozmawia się po polsku MONROE 3176 T. E. 73-0330

BIURO ADWOKACKIE

Dr. ROMAN CIECHANOW

Użytkowanie metryk i dokumentów z Polski. — Sprawy cywilne, handlowe, egzekucyjne, umów, zakładów, testamentów, spadkowych.

Prac. — Kupno i sprzedaż nieruchomości. — Tłumaczenia, śluby, separacje, paszporty "no-argentino".

Godziny przyjęć od 10-tej do 12-tej i od 15-tej do 19-tej, w soboty od 15-tej do 16-tej.

MAIPU 231, pierwsze piętro

AKUSZERKA

Anna Czerwona

Diplomowana

W Pradze i Buenos Aires

Przyjmuje codziennie

NAZARIE 3754

T. E. 53-0516 Buenos Aires

Dr. Helan Jaworski

Był lekarz osobisty Ministra

Ignacego Padarewskiego

Diplomowany przez 4 Uniwersytety:

Lwów, Paryż, Lima, Madryt

Przyjmuje: we wtorki, czwartki i soboty od godziny 17 do 19

Sgo. DEL ESTERO 1258, p. 2, "C"

T. E. 26-0371

FUTRA DAMSKIE

Po nader niższych cenach i ułatwienia w pliceniu.

Jan Królik

Calle PASO 282 T. E. 47-7416

(2 kw. od Plaza Once (Miaerere))

Dr. Z. GALACZYŃSKI

FORADY — POSREDNICTWA bezpłatnie dla Polaków przesłanych

PATRONAT POLSKI — Av. LEANDRO ALEM 641

Soboty od godziny 15.30 do 17.30

PRYWATNIE:

TUCUMAN 3585, F — Telefon 86-9553 — BUENOS AIRES

Godziny: 11 do 12.30 — 17 do 18.30

Przyjmuje rozmowy na wesela,
zarczynu i lunchu.
P. OBLIGADO 92-94 — Arellaneda
(wysokość Auda. Mitre 2200)
T. E. 22-4923

POLSKA KLINIKA DENTYSTYCZNA

CONSULTORIO DENTAL "PAVON"

M. KRUKOWSKIEGO

Dentysty dyplomowani przez tutejszy Uniwersytet
Avda. PRESIDENTE PERON 488 (dawniej PAVONI) AVELLANEDA
(4 kwadry od Av. Mitre — naprzeciw stacji)
PRZYJMUJE: w poniedziałki, środy i piątki od godziny 14 do 20
Wstawianie szpów sztucznych — Leczenie — Plombowanie
i wyrywianie bez bólu.
PORADY BEZPŁATNE GWARANCJA DŁUGOLETNI

POLSKI SKLEP WĘDLIN

M. Wojtulewicz

Otwarty od godz. 8 do 12.30 i od 16.30 do 21
Poleca: wina, wódki, duży wybór wędlin, śledzie, ryby wędzone, kapusta
kiszona, bigos, twaróg i różne sałatki.
TUCUMAN 453 BUENOS AIRES T. E. 32-5140

KUPUJEMY BRYLANTY

złoto, biżuterię kamienie szlachetne i półszlachetne i wszelkie przedmioty ze złota i srebra
PLACIMA NAJWYŻSZE CENY
"JOYA AZUL"
Mówi się po polsku

CHARCAS 893

T. E. 31-3906

JULIO GOLDBERG

Adwokat dyplomowany w Warszawie

TRADUCTOR PUBLICO

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

Tłumaczenia dokumentów ze wszystkich języków.
Paszporty "NO-ARGENTINO"
LAVALLE 1382, p. 3

Telefon 37-5422

BUENOS AIRES

CHOROBY SKÓRNE — SYPHILIS

Dr. Miguel Finkelberg

Lekarz Specjalista

Godziny przyjęć: od 16 do 19; niedziele i święta od 9 do 11
Mówi się po polsku

CORRIENTES 5628, p. 1

T. E. 54-7593

Dr. MARIANO RABINOWICZ

LEKARZ SPECJALISTA

Weneryczne. Syfiliś. Krew. Osłabienie seksualne. Choroby skórne. Reumatyzm. Nerki. Żółtek. Płuca. Choroby kobiece. Ślepa kiszka. Hemoroidy (bez operacji)

Godziny przyjęć: od 15 do 20; niedziele i święta od 9 do 12.
Mówi się po polsku.

JOSE E. URIBURU 770, piętro 3 (róg Córdoba 2200) T. E. 47-4970

BIURO ADWOKACKIE

Br. F. DYRGALLA

Dr. CLEMENTE A. DIAZ

Wszelkie sprawy handlowe, cywilne i karne, oraz sprawy pracy i płacy.

Specjalność: sprawy separacji i rozwodowe.

Ułatwiają załatwienie spraw w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Ministerstwie Zdrowia Publicznego i Ministerstwie Pracy (Pomoc pieniężna).

Godziny urzędowania: od 18 do 20

Poniedziałek i środa: B ANFIELD

wtorek, czwartek, piątek i sobota: QUILMES

Grat. RODRIGUEZ 2258, T. E. 242-1589 calle ISLAS MALVINAS 267

POLSKA KLINIKA SPECJALISTÓW

(Dyrektor: Dr. BRIZZO - Mat. 03612)

CHOROBY DRÓG MOCZOWYCH (Blenoragii gle leczona, zwiększenia, prostaty, kateterizacja). Niemoc płożowa.

CHOROBY SKÓRY: Syfiliś (szybkie leczenie)

KLINIKA OGÓLNA: Choroby żołądka, jelit, wątroby, nerek.

Reumatyzm. Żylaki. Serce.

PROMIENIE X

Choroby gardła - nosa - uszu (ropienie, głuchota, dzikie mięso)

DENTYSTA: Ceny niskie, wykonanie z najlepszych materiałów i najnowszych aparatami. — Naprawy protez natychmiastowe.

W soboty od godz. 14 do 16, bezpłatne porady dla niezamożnych

Przyjęcia od godz. 9 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12

SANTIAGO DEL ESTERO 1280 (Plaza Constitución)

KOOPERATYWA BUDOWLANA

"MERCURY"

S. R. L.

Buduje: DOMY MIESZKALNE, FABRYKI, DROGI, MOSTY, KANAŁY i t. p.

Sporządza plany i uzyskuje ich zatwierdzenie.

ZALATWA POŻYCZKI HIPOTECZNE

PORADY I KOSZTORYSY

ul. Balcarea 621, p. 1, tel. 33-4575

Codziennie prócz niedziel i świąt w godz. od 9 do 17,

w soboty od 9 do 12

W sprawach BARRIO MERCURY tylko w wtorki od 17—20

Zegarmistrz-Jubiler

Mechanika precyzyjna

W. Onyszkiewicz

GWARANCJA — Ceny przystępne

AVENIDA RIVADAVIA 17769

MORON

T. E. 659, Morón 0802

CHOROBY WENERYCZNE OSŁABIEŃ SEKSUALNE ŻOŁADEK

REUMATYZM

Przyjmuje od godziny 15 do 20-taj;

w soboty porady gratisowe

Dr. J. GRINSPON

TUCUMAN 2085

T. E. 48-1153

PACZKI DO POLSKI

i innych krajów Europy
Ekspedycja solidna, szybka i tania
przy Stowarzyszeniu Rzemieślników i Pracowników Polskich.

Wysłać się:

Odzież, bielizna i obuwie

(nowe i używane)

Skóry - żywność - Lekarstwa

Codz. prócz niedziel, świąt i poniedziałków od godz. 10—12 i od 17—19

Avenida L. ALEM 641. T. E. 31-0587

FABRYKA MEBLI

Józefa Gryba

Sypialnie, jadalnie, salony itp.

Wszelkie modele według projektów własnych lub P. T. Klienteli.

VICENTE LOPEZ

A. Alsina 1896/98 - Liniers 393/95

T. E. 741-3052

Consulorio Dental "Mitre"

Dr. Adolfo Smeria

Ceny przystępne

Przyjmuje codziennie od 14—20

Mówi się po polsku

Gwarancja długoletnia

AV. MITRE 714 — AVELLANEDA

Dr. Anna Neumann

Lekarka

Dyplomowana przez tut. Uniwersytet

Udziela porad lekarskich

OLIVOS, MARTINEZ, SAN ISIDRO

i okolicy

Na wezwanie telefoniczne:

T. E. 741-3050

Zygmunt Białobrzelski

Tłumacz Przysięgły

Tłumaczy wszelkiego rodzaju dokumenty z języka polskiego na hiszpański i z hiszpańskiego na polski.

Daje świadczenia w Urzędach Stanu Cywilnego osobom nieznającym języka hiszpańskiego. Udziała porady prawnej

osobom lub listownie na opłatę \$ 5.

Przyjmuje codziennie od 9 rano

do 9 wieczór

ULICA CHILE 672, 2 piętro, dpt. 9

Telefon 33 (Avenida) 6388, Bs. Aires

Fábrica de Tejidos de Seda

— de —

Pawłowski Hnos.

|||||

TACUARI 2278

Villa Industriales 4 de Junio

Dr. W. Gradis

Lekarz dyplomowany

w Buenos Aires i Berlinie

Specjalista chorób wewnętrznych

i serca

Przyjmuje od godziny 16 do 19

CORDOBA 971, p. 2

T. E. 31-8816 Buenos Aires

Mówi się po polsku

AKUSZERKA POLSKA

Dyplomowana przez Uniwersytet

w Pradze i Buenos Aires

Filomena Benet Bilek

Przyjmuje codziennie od godziny 9

do 8 wiecz., w niedziele — cały dzień

LIMA 1217

T. E. 23-3389

ORGAN ZWIĄZKU POLAKÓW W ARGENTYNIE

REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL No. 255524

Wydaje: Związek Polaków w Argentynie.

Warunki prenumeraty tygodnika: Rocznie, \$ 24.—; półrocznie, \$ 12.—; kwartalnie, \$ 6.—; Cena numeru: 50 ctvs. — Każdorazowa zmiana adresu: 0,50. Rękopisy nie zwraca się.

PIERWSZA POLSKA KLINIKA DENTYSTYCZNA

Dyr. Dr. M. WEINBERG

Lekarz Dentysta ze Lwowa

CORRIENTES 3770

T. E. 86-2244

Pierwszy i jedyny Polak-Dentysta dyplomowany przez Univ. Argentyński

Rwanie i leczenie zębów bez bólu. Sztuczne, z najlepszego materiału po

cenach przystępnych. Gwarancja długoletnia. — PORADY BEZPŁATNE

Przejdźnych z prowincji załatwia się natychmiast

Przyjmuje codziennie od godziny 14 do 20; w niedziele i święta od 9 do 12

U W A G A : Rodacy są załatwiani osobiście przez Dr. W. Weinberga

KANCELARIA ADWOKACKA

STEFAN F. S. HAWLENA

Mgr. Praw i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego

HAROLDO H. A. FERRERO

Dr. Praw Uniwersytetu Buenos Aires

RODRIGUEZ PESA 382, p. 1 C. 114 kwary od stacji Callao, Subte Lacroze

TELEFON: 35-2207

Godziny przyjęć: 10—13 i 15—19; soboty: 10—13

Załatwia wszelkie sprawy cywilne, karne i administracyjne w Argentynie.

Właści korespondencję w Anglii, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie,

Polsce i Europie Zachodniej

BIURO PRAWNICZO-HANDLOWE

Dr. MIGUEL ARAYA

PIOTR ZALESKI

Adwokat

Dyrektor

Sprawy handlowe. Spółki. Kontrakty. Sprawy karne. Spadki. Wypowiedzenia mieszkaniowe. — Zwolnienia, wydalenia i wypadki przy pracy.

SEKCJA :

Licytacje, administracja własności, kupno i sprzedaż

nieruchomości hipoteczne.

Godziny urzędowania od 17 do 20

Biuro: calle BALCARCE 621, piso 1, dpt. 2 — T. E. 33-4575 i 4576

PICCARDO Y CASTRO NEVARES

D. W. Dziewanowski

KANCELARIA ADWOKACKA

Sprawy cywilne, pracy, handlowe, spadkowe, małżeńskie, sporządzanie

umów, pełnomocnictw i kontraktów, porady z zakresu prawa argentyńskiego

i polskiego. Biuro tłumacza i metryk. Użytkowanie dokumentów w kraju

i zagranicą. Tłumaczenia dokumentów dla odwozów urzędowych, oraz

opracowania korespondencji prywatnej, handlowej i technicznej we wszystkich

językach europejskich.

Przyjęcia codziennie od 10 do 12 i od 16 do 19, oraz w soboty od 10 do 13

AVENIDA CORRIENTES 222, p. 18

Tel.: 32-0086; 32-3342; 31-2621 BUENOS AIRES

INSTITUTO POLICLINICO INTERNACIONAL

Dyrektorzy: Dr. BRIZZO i Dr. CUTILLO (Lekarze)

Choroby dróg moczowych, weneryczne, skóry, syfiliś, krwi, wątroby, żołądka, reumatyzm, żylaki, choroby kobiece, gardła, nosa, słuchu, gruźlica, zachorowania nerwowe. — Elektroterapia.

Klinika dla Polaków Dla emigrantów ulgi

Godziny przyjęć: od 9 do 21; w niedziele i święta od 9 do 12

TACUARI 1533 (Plaza Constitución)

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

POLACO

+

WENERYCZNE. SYPHILIS

WENERYCZNE. BLENORAGIA

(złe leczone) leczy się w przyspieszonym tempie

CWIEKŁO WIEKU ISTNIENIA

DROGI MOCZOWE

CHOROBY KRWI I SKÓRNE

WRZODY

Dr. PHILIPINI — Lekarz, Matr. 06572

KLINIKA GENERALNA

Żółtek, kiszki, wątroba, nerki, przewody oddechowe

Reumatyzm, Choroby serca, Astma

CHOROBY KOBIECE, Gruźlica

Dr. NUNEZ — Lekarz, Matr. 09758

GARDŁO — NOS — USZY (ropienie, głuchota, dzikie

mięso)

Dr. MACCHI — Lekarz, Matr. 08106

Porady od godziny 9 do 21, w niedziele od godz. 9 do 12

KLINIKA DLA POLAKÓW

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE